

सबसे 'तेज' ग्लोबल महातेज...!

Postal Regd. No. JAL/443/2025-2027

ग्लोबल महातेज

<https://epaper.globalmahatej.com/>

RNI. NO. MAHBIL /25/A0192

▲ वर्ष १ ले

▲ अंक : २७०

▲ सोमवार, दि. २२ जून २०२६

▲ पाने : ४

▲ अमळनेर

▲ किंमत : ३ रुपये

» Email - globalmahatej@gmail.com

रवि ज्वेलर्स

सराफ बाजार, अमळनेर.
मो. ७०७४७४२९२९

सोने-चांदी

आजचे भाव

२४ Ct सोने ९९.५०% : ₹ १४६८००

२२ Ct सोने ९९.६०% : ₹ १३४५००

१८ Ct सोने ७५.००% : ₹ १११६००

शुद्ध चांदी ९९९% : ₹ २४००/-

भाव प्रति १० ग्राम

**आजचे
अशीष्टविवन**

श्री. अभिनय मुंदडा

अमळनेर

श्री. राहुल पाटील

प्रताप महाविद्यालय

गर्व से कहो स्वदेशी है हम...!!

स्वदेशी ही खरीदेंगे हम...!!

स्वातंत्र्यपूर्व संग्रामातील

स्वदे शीची हाक

आता पुन्हा देवू या.

नवरात्रोत्सवात आपण

आदिमाया आदिशक्तीचा

जागर करतो त्याप्रमाणेच

स्वदेशीचाही जागर

करूया..! सच्च्या

भारतीयांवर जेव्हा-जेव्हा

परकीय आक्रमण होते

तेव्हा-तेव्हा ते प्रचंड

त्वेषाने पेटून उठतात...!!

आता तीच वेळ येऊन

ठेपली आहे...!!!

जय भारत...!

जय स्वदेशी...!!

अमळनेर : येथील मंगळग्रह सेवा संस्था, मा. ना. श्री. गुलाबरावजी पाटील सोशल फाऊंडेशन (पाळधी), संकल्प सेवा फाऊंडेशन (धनवाडी) व आर. झुणझुणवाला शंकरा आय हॉस्पिटल (पनवेल) यांच्या संयुक्त विद्यमाने रविवार, दि. २१ जून रोजी सकाळी आयोजित भव्य मोफत मोतीबिंदू तपासणी शिबिरात सहभागी झालेले नागरिक. दुसऱ्या छायाचित्रात नेत्र तपासणी करताना नेत्रतज्ज्ञ.

मोफत मोतीबिंदू तपासणी शिबिरास उत्स्फूर्त प्रतिसाद शस्त्रक्रियेसाठी पात्र ठरलेले रुग्ण वाहनाद्वारे पनवेल येथे रवाना

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : येथील मंगळग्रह सेवा संस्था, मा. ना. श्री. गुलाबरावजी पाटील सोशल फाऊंडेशन (पाळधी), संकल्प सेवा फाऊंडेशन (धनवाडी) व आर. झुणझुणवाला शंकरा आय हॉस्पिटल (पनवेल) यांच्या संयुक्त विद्यमाने रविवार, दि. २१ जून रोजी सकाळी आयोजित भव्य मोफत मोतीबिंदू तपासणी शिबिराला नागरिकांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभला. समाजातील गरजू आणि ज्येष्ठ नागरिकांना नेत्र आरोग्य सेवा उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने आयोजित या शिबिरात मोठ्या संख्येने नागरिकांनी सहभाग नोंदविला. शिबिरादरम्यान नेत्रतज्ज्ञ डॉ. विजय बामणे, डॉ.

गुरुप्रीत सिंग, डॉ. राहुल पाटील, डॉ. भूपेंद्र वाघ यांच्यासह निशा शिंदे व प्राची गायकवाड यांनी नागरिकांची नेत्र तपासणी केली. एकूण ७३ नागरिकांनी शिबिरात सहभाग नोंदविला. सखोल वैद्यकीय तपासणीनंतर ३९ रुग्ण मोतीबिंदू शस्त्रक्रियेसाठी पात्र ठरले. पात्र रुग्णांची आवश्यक कागदपत्रे व वैद्यकीय नोंदी पूर्ण करण्यात आल्या. तत्पूर्वी नेत्रतज्ज्ञांचा रुग्णांच्या हस्ते सन्मान करण्यात आला. संस्थेच्या वतीने पात्र ठरलेल्या सर्व रुग्णांना मोफत शस्त्रक्रियेसाठी पाठविण्याची वाहन व्यवस्था करण्यात आली. हे सर्व रुग्ण दुपारी साडेचार वाजता श्री मंगळग्रह मंदिरातून पनवेलकडे रवाना झाले.

शस्त्रक्रियेसह आवश्यक वैद्यकीय सुविधा आणि पुढील उपचारांची व्यवस्था संबंधित रुग्णालयामार्फत करण्यात येणार आहे. या शिबिराच्या यशस्वी आयोजनासाठी संस्थेचे मंगळग्रह सेवा संस्थेचे विश्वस्त मंडळ, सेवेकरी तसेच वैद्यकीय पथक यांनी विशेष परिश्रम घेतले. नागरिकांनीही अशा सामाजिक उपक्रमांचे स्वागत करत भविष्यातही अशाच आरोग्यविषयक शिबिरांचे आयोजन करण्याची अपेक्षा व्यक्त केली. समाजातील दुर्बल घटकांना आरोग्यसेवा उपलब्ध करून देण्यासाठी मंगळग्रह सेवा संस्था सातत्याने कार्यरत आहे. त्या अनुषंगाने दर महिन्यातील

शस्त्रक्रियेसाठी पात्र ठरलेले रुग्ण पनवेल येथे रवाना होताना.

तिसऱ्या रविवारी भव्य मोफत मोतीबिंदू शिबिराचे आयोजन केले जाते. भविष्यातही विविध

आरोग्यविषयक उपक्रम राबविणे मंगळग्रह सेवा संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. डिगंबर महाले यांच्या

मार्गदर्शनाखाली सुरू राहतील, असे उपाध्यक्ष एस. एन. पाटील, सचिव सुरेश बाविस्कर, सहसचिव

दिलीप बहिरम, खजिनदार गिरीश कुलकर्णी यांनी सांगितले.

वीज ग्राहकांना स्मार्ट मीटर ऐच्छिकच! मग महावितरणने आतापर्यंत बसविलेल्या लाखो मीटरचे काय होणार?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

राज्यभरात स्मार्ट मीटर बसविण्याच्या मोहिमेवरून निर्माण झालेल्या वादाच्या पार्श्वभूमीवर महावितरणने मुंबई उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठात महत्त्वपूर्ण स्पष्टीकरण देत स्मार्ट मीटर बसविणे ग्राहकांसाठी बंधनकारक नसून ऐच्छिक असल्याचे स्पष्ट केले आहे. त्यामुळे राज्यभरात आतापर्यंत बसविण्यात आलेल्या लाखो स्मार्ट मीटरबाबत प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले असून, ग्राहकांना निवडीची मुभा असेल, तर आधीच बसविलेल्या मीटरचे भवितव्य काय, हा मुद्दा चर्चेचा केंद्रबिंदू ठरला आहे.

पान २ वर

सध्याचे मीटर प्रीपेड की पोस्टपेड ?

मात्र, महावितरणच्या न्यायालयातील भूमिकेमुळे राज्यभरात आधीच बसविण्यात आलेल्या पोस्टपेड स्मार्ट मीटरबाबतही नव्याने चर्चा सुरू झाली आहे. जर प्रीपेड स्मार्ट मीटर ऐच्छिक असतील, तर ज्या ग्राहकांच्या घरी पोस्टपेड मीटर बसविण्यात आले आहेत त्यांच्यासाठी पुढील धोरण काय असेल, याबाबत अद्याप स्पष्टता आलेली नाही. तसेच स्मार्ट मीटर नको असलेल्या ग्राहकांना जुन्या मीटरची सुविधा कायम ठेवली जाईल का ? हा प्रश्नही उपस्थित होत आहे. दरम्यान, महावितरणने स्मार्ट टीओडी (टाइम ऑफ डे) मीटरचे फायदे अधोरेखित केले आहेत. या मीटरमुळे ग्राहकांना विजेच्या वापराची अचूक माहिती रिअल टाइममध्ये उपलब्ध होते. वापरावर नियंत्रण ठेवण्यास मदत होते. तसेच दिवसा वीज वापर करणाऱ्या घरगुती ग्राहकांना सवलतीचाही लाभ मिळतो. विशेष म्हणजे हे टीओडी मीटर प्रीपेड नसून पोस्टपेड स्वरूपाचे आहेत. त्यामुळे पूर्वीप्रमाणेच वीज वापरल्यानंतरच ग्राहकांना वीजबिल प्राप्त होणार आहे. हे मीटर मोफत बसविण्यात येत असून, ग्राहकांवर कोणताही अतिरिक्त आर्थिक भार पडत नसल्याचा दावा महावितरणने केला आहे.

श्री मंगळग्रह मंदिरात आरोग्याबाबत जनजागृती

विविध योगप्रकारांचा झाला सराव; आंतरराष्ट्रीय योग दिनानिमित्त शिबिर

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : दरवर्षीप्रमाणे आंतरराष्ट्रीय योग दिनाच्या निमित्ताने येथील मंगळग्रह सेवा संस्था संचलित श्री मंगळग्रह मंदिर परिसरात रविवार, दि. २१ जून रोजी सकाळी ७ ते १० या वेळेत विशेष योग शिबिराचे आयोजन करण्यात आले. या शिबिरात मंगळग्रह सेवा संस्थेचे विश्वस्त मंडळ, मंगल सेवेकरी तसेच मंदिराच्या सेवेकऱ्यांनी उत्स्फूर्त सहभाग नोंदविला. सकाळच्या प्रसन्न वातावरणात पार पडलेल्या या उपक्रमामुळे आरोग्याबाबत जनजागृती होण्यास मदत झाली.

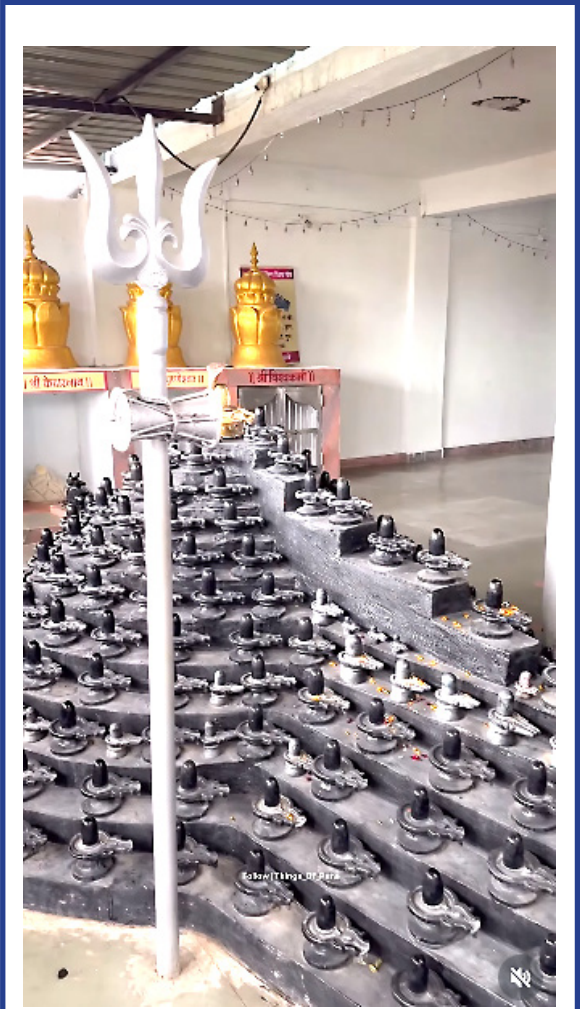
शिबिराची सुरुवात योग प्रार्थनेने करण्यात आली. त्यानंतर योग मार्गदर्शक तथा मंगळग्रह सेवा संस्थेचे सहसचिव दिलीप बहिरम व खजिनदार गिरीश कुलकर्णी यांनी उपस्थितांना विविध योगासने, प्राणायाम, ध्यानधारणा तसेच श्वसनक्रिया यांचे प्रात्यक्षिक करून दाखविले. सहभागी सर्वांनी ताडासन, वृक्षासन, भुजंगासन, वज्रासन, अनुलोम-विलोम, कपालभाती आदी योगप्रकारांचा सराव केला. यावेळी मार्गदर्शक बहिरम यांनी योगाचे महत्त्व विशद करताना सांगितले, की योग ही केवळ व्यायाम

पद्धती नसून शरीर, मन आणि आत्मा यांचा समतोल साधणारी जीवनशैली आहे. नियमित योगाभ्यासामुळे शारीरिक तंदुरुस्ती वाढते, मानसिक ताणतणाव कमी होतो आणि व्यक्तीची एकाग्रता सुधारते. आधुनिक धावपळीच्या जीवनात वाढत्या ताणतणावामुळे अनेक शारीरिक व मानसिक समस्या निर्माण होत आहेत. अशा परिस्थितीत योग हा आरोग्यपूर्ण जीवनासाठी प्रभावी उपाय ठरतो. योगाच्या फायद्याविषयी माहिती देताना कुलकर्णी यांनी सांगितले, की नियमित योग केल्याने रक्ताभिसरण सुधारते, स्नायू व सांधे मजबूत होतात,

लठ्ठपणा नियंत्रणात राहतो तसेच मधुमेह, उच्च रक्तदाब आणि हृदयविकार यांसारख्या आजारांचा धोका कमी होण्यास मदत होते. याशिवाय ध्यान आणि प्राणायामामुळे मन शांत राहते, सकारात्मक विचारसरणी विकसित होते आणि झोपेची गुणवत्ता सुधारते. शिबिरात उपस्थित मान्यवरांनी आंतरराष्ट्रीय योग दिनाचे महत्त्व अधोरेखित करत योगाला दैनंदिन जीवनाचा अविभाज्य भाग बनविण्याचे आवाहन केले. तसेच योगाच्या माध्यमातून निरोगी समाज आणि सशक्त राष्ट्र उभारण्यास हातभार लागेल, असे मत व्यक्त केले.

अमळनेर : दरवर्षीप्रमाणे आंतरराष्ट्रीय योग दिनाच्या निमित्ताने येथील मंगळग्रह सेवा संस्था संचलित श्री मंगळग्रह मंदिर परिसरात रविवार, दि. २१ जून रोजी सकाळी विशेष योग शिबिराचे आयोजन करण्यात आले. यात विविध योगप्रकारांचा सराव करताना योग मार्गदर्शक तथा मंगळग्रह सेवा संस्थेचे सहसचिव दिलीप बहिरम व खजिनदार गिरीश कुलकर्णी यांच्यासह मंगळग्रह सेवा संस्थेचे विश्वस्त मंडळ, मंगल सेवेकरी तसेच मंदिराचे सेवेकरी. (छायाचित्र : मयूर चौधरी)

पिंपरी-चिंचवडमध्ये १,१११ पिंडींचे शिवलिंग मंदिर

गुप्त १२ ज्योतिर्लिंग; श्रावणात असते भक्तांची रीघ

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

औद्योगिक नगरी म्हणून ओळख असणाऱ्या पिंपरी-चिंचवड शहरात भगवान शंकर यांचे एक अद्भुत आणि विलोभनीय मंदिर बनविण्यात आले आहे. जेथे एक-दोन नव्हे तर तब्बल एक हजार १११ पिंड साकारण्यात आल्या आहेत. इतकेच नाही तर या तीन मजली मंदिराच्या वर कळस बसविण्याऐवजी २५ फुटांची भव्य पिंड बनविण्यात आली आहे.

पिंपरी-चिंचवडमधील चिखली जाधववाडी येथील हे कैलास सरोवर मंदिर आहे. जेथे १,१११ भगवान शिवजींच्या पिंड आहेत. त्याचबरोबर येथे मंदिराच्या मुख्यद्वारावरच भगवान शिवजींची मोठी मूर्ती आहे. तर दुसरीकडे मंदिरासमोर नंदीजी आणि पिंडीची मोठी भव्य मूर्ती आहे. श्रावण महिन्यात आणि अन्य दिवशी या मंदिरांमध्ये भगवान शिवजींच्या दर्शनासाठी भक्तांची मोठी गर्दी पाहावयास मिळते. या मंदिराची एक विशेष गोष्ट म्हणजे या मंदिराच्या वर असलेली २५ फुटांची महादेवाची पिंड, कैलास सरोवर मंदिर बनविण्यामागे ईश्वर गुंडे यांची एक वेगळीच कहाणी आहे.

ईश्वर गुंडे ऊर्फ साईराम यांच्या चिखलीमधील या जागेत त्यांच्या कुटुंबाला एक बंगला बनवायचा होता. मात्र, बंगल्याचे बांधकाम सुरू झाल्यानंतर त्यांच्यासोबत अनेक किस्से घडले आणि त्यानंतर येथे बंगला न बनता भव्य मंदिर बनविण्यात आले. बांधकाम करताना सापडलेल्या भगवान शिवजींच्या पिंडाला ५१ फूट मोठे करत त्यांनी पिंडाची स्थापना केली. एक पिंड सापडली आणि त्यानंतर साईराम बाबांनी येथे एक हजार एकशे अकरा भगवान शिवजींच्या पिंड स्थापित केल्या. त्याचबरोबर त्यांनी या मंदिरात १२ ज्योतिर्लिंग मंदिर आणि गुप्त १२ ज्योतिर्लिंग बनविले. एवढेच नाही तर तीन मजली मंदिराच्या वर त्यांना तीन कळस बनवायचे होते. मात्र, त्यांच्या स्वप्नात शिव-पार्वती प्रकट झाले आणि पार्वती माता पिंडाच्या आणि भगवान शिवजी लिंगाच्या रूपात दिसले. त्यानंतर त्यांनी २५ फुटांची भव्य महादेवाची पिंड मंदिराच्या वर उभारली आहे. जी लांबूनच दिसून येते.

साईराम बाबा यांना नेहमीच असे वाटते, की भक्तांचे भले व्हावे. त्यासाठी त्यांनी एकाच ठिकाणी भगवान शिवजींच्या एक हजार १११ पिंड, राम दरबार, हनुमान मंदिर, संतोषी माता मंदिर, दर्गा, गणपती मंदिर, विष्णू मंदिर, साई मंदिर अशी अनेक मंदिरे बनविली. साईराम बाबा यांना कैलास मानसरोवर मंदिराला भगवान शिवजींचे शक्तीपीठ बनवायची इच्छा आहे, त्यांचे म्हणणे आहे की येथे भगवान शिवजींच्या पिंडांचे दर्शन केल्यावर भक्तांना जीवंत शिवजींनाच दर्शन केल्याची अनुभूती मिळेल.

ईश्वर गुंडे ऊर्फ साईराम बाबा हे मूळ हैदराबादचे रहिवासी असून १९७१ मध्ये जेव्हा देशात दुष्काळ पडला तेव्हा ते नोकरीच्या शोधात आपल्या भावाकडे पुणे शहरात आले. त्यानंतर त्यांनी धोबीचे काम सुरू केले आणि बघता-बघता त्यांच्यासोबत चमत्कार होऊ लागले असल्याचे त्यांचे म्हणणे आहे. पिंपरी-चिंचवडमधील चिखली परिसरातील कैलास मानसरोवर मंदिरात श्रावण मासाच्या निमित्ताने मोठ्या प्रमाणावर भक्तांची गर्दी पाहावयास मिळते. हे एक अद्भुत मंदिर असून येथे दर्शन केल्यावर मनःशांती मिळत असल्याचा अनुभव भक्त सांगतात. त्याचबरोबर पुणे आणि पिंपरी-चिंचवडकरांसाठी हे एक मोठी पर्वणीच असल्याचे देखील भक्तांचे म्हणणे आहे.

ध्यानलिंगम : भगवान शिवजींचे सुंदर आणि अलौकिक मंदिर!

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

ध्यानलिंगम हे वेलिंगिरी पर्वतरांगेच्या पायथ्याशी असलेले दक्षिणेकडील एक अद्वितीय शिवमंदिर होय. या ठिकाणी कोणतीही विशिष्ट कल्पना, प्रार्थना किंवा उपासनेची पद्धत स्वीकारलेली नाही. कोणत्याही धर्माचा कोणीही येथे येऊन ध्यानलिंगममध्ये साठवलेली ऊर्जा प्राप्त करू शकतो. त्या खोल अंधाऱ्या गुहेत प्रवेश करताच समोर एक विशाल शिवलिंग एका शक्तीगृहासारखे दिसते. खाली पाण्यात चमकणारे दिवे आणि फुललेली कमळे मनाला आनंदाने भरून टाकतात. फुलांच्या सुगंधाने सुगंधित वारा, सोन्याने जडलेल्या तांब्याच्या भांड्यातून लिंगावर टपकणाऱ्या पाण्याचा प्रतिध्वनी आणि पाण्यात दिव्यांचे प्रतिबिंब यामुळे मनाला अपार शांती मिळते. पर्यटक हे अलौकिक दृश्य उघड्या डोळ्यांनी पाहत राहतात. हे वर्णन कोइम्बतूरपासून ३० किलोमीटरवर, दक्षिण भारताचे मॅचेस्टर म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या वेलिंगिरी

पर्वतरांगाच्या पायथ्याशी असलेल्या ‘ध्यानलिंगम’ नावाच्या मंदिरातील शिवलिंगाचे आहे. आजकाल, देशात काही सर्वोत्तम धार्मिक आणि सांस्कृतिक केंद्रे बांधली गेली आहेत, जी केवळ प्राचीन भारतीय स्थापत्यकलेचे सर्वोत्तम उदाहरण नाहीत तर कलेच्या दृष्टिकोनातून देखील अद्वितीय आहे. अहमदाबादमधील अक्षरधाम, दिल्लीतील कमळ मंदिर आणि कन्याकुमारीमधील अरबी समुद्र, बंगालचा उपसागर आणि हिंद महासागर यांच्या संगमावर बांधलेले विवेकानंद स्मारक आता सर्वज्ञात आहे. ध्यानलिंगम मंदिराची गणना या श्रेणीत करता येते, ज्याचे उद्घाटन १९९९ मध्ये झाले. हे ध्यानलिंगम बांधण्याची प्रेरणा कर्मवीर योगी संत श्री सद्गुरू जग्गी वासुदेव यांना मिळाली, जेव्हा ते म्हैसूरमधील चामुंडी टेकडीच्या खडकावर ध्यान करत होते. या अनुभवाने त्यांच्या आयुष्यात खळबळ उडाली आणि त्यांनी ध्यानलिंग बांधण्याचा संकल्प केला.

प्राचीन ग्रंथांमध्ये ध्यानलिंगाबद्दल फक्त गूढ वर्णन होते, म्हणून ही संकल्पना साकार करणे खूप कठीण काम होते. परंतु संत दृढनिश्चयी होते. त्यामुळे खोल अभ्यास आणि अंतर्ज्ञानाने त्यांना पुढे जाण्यास प्रेरित केले आणि नंतर हे स्वप्न साकार करण्यासाठी अनेक शिष्य, वास्तुविशारद, अभियंते आणि उदार मित्र त्यांच्यात सामील होऊ लागले. वेलिंगिरी पर्वतरांगांच्या पायथ्याशी असलेल्या घनदाट जंगलात एक जागा सापडली. मंदिराच्या रचनेत शास्त्रानुसार भौमितिक आकार, प्रदक्षिणा, गर्भगृह, मुख्य देवता, इतर देवता आणि वापरलेले बांधकाम साहित्य यांची बारकाईने काळजी घेण्यात आली. एका विशाल घुमटाच्या आकारात बांधण्याचा निर्णय घेतलेला गर्भगृह, सिमेंट, कोंक्रीट आणि लोखंडी सळ्यांऐवजी पारंपरिक विटा, चुना, माती, वाळू, साल अमोनिया आणि विविध औषधी वनस्पतींपासून आयुष्यात द्रावण वापरून बांधण्यात आला. घुमटाच्या रचनेत भारतीय

स्थापत्यशास्त्राचे नियम आणि नवीन संगणक तंत्रज्ञानाचा वापर करण्यात आला. घुमट अठरा महिन्यांत पूर्ण झाला आणि संपूर्ण संकुल बांधण्यासाठी तीन वर्षे लागली. जगातील पहिले

‘ध्यानलिंगम’ २४ जून १९९९ रोजी स्थापित झाले आणि २३ नोव्हेंबर १९९९ रोजी संपूर्ण संकुलाचे उद्घाटन झाले.

मंदिर परिसरात काय अनुभवाल ?

अवलंबिण्यात आली आहे. त्याचा पाया दहा फूट खोल घेण्यात आला आहे. जिमिनीपासून त्याची उंची ३३ फूट, व्यास ७६ फूट आणि वजन ७०० टन आहे. या प्रमाणात त्याची विशालता अनुभवता येते. हा घुमट सहा फूट उंच दगडी जोड्यांवर ठेवण्यात आला आहे. संपूर्ण बांधकामात सिमेंट, रॉड किंवा कच्ची रचना वापरली गेली नाही. फक्त विटा आणि ग्रॅनाइट दगडी ब्लॉक एका विशेष तंत्राने जोडले गेले आहेत. गर्भगृहात हवा आणि प्रकाशासाठी अड्डावीस त्रिकोणी आकाशदिवे आहे आणि घुमटाच्या वरच्या बाजूला सोन्याच्या पानाने मढवलेले तांब्यापासून बनविलेले लिंगाच्या आकाराचे एक लहान घुमट बनविण्यात आले आहे, जे गर्भगृहातील गरम हवा बाहेर काढते आणि प्रकाश किरणांच्या थेट प्रवेशास देखील प्रतिबंधित करते. खाली बनविलेल्या आकाशदिवेनून थंड हवा गर्भगृहात प्रवेश करते. गर्भगृहाच्या आत, भाविकांना ध्यान करण्यासाठी २८ कोनाड्यासारख्या बसण्याच्या जागा बनविण्यात आल्या आहेत.

आता आपण घुमटाच्या आकारात बांधलेल्या त्या अनोख्या गुहेत प्रवेश करण्यास सज्ज आहोत. या घुमटाच्या बांधकामात एक अतिशय खास पद्धत

या अंधाऱ्या गुहेत फक्त दिव्याचा प्रकाश आहे. आत, मध्यभागी, तेरा फूट नऊ इंच उंचीचे एक मोठे काळे ग्रॅनाइट शिवलिंग विशेषतः रसायनशास्त्रज्ञांनी तयार केलेल्या पारयाच्या तळावर आहे. पांढऱ्या ग्रॅनाइटपासून बनविलेला एक मोठा नाग, तोंड उघडे ठेवून विश्रंतीच्या स्थितीत, सात वर्तुळांमध्ये गुंडाळलेला, शिवलिंगाला शोभतो.

तळाशी, पाण्याचे वर्तुळ आहे. यामध्ये संपूर्ण शिवलिंग तरंगताना दिसते. या पाण्यात लहान कमळे फुलत आहेत आणि दिव्यांच्या चमकत्या प्रकाशाने संपूर्ण परिसर प्रकाशित होत राहतो. शिवलिंग मानवी शरीराच्या सात चक्रांचे प्रतीक असलेल्या सात चमकदार तांब्याच्या वर्तुळांनी वेढलेले आहे. ज्यामुळे लिंगाचे सौंदर्य खूप आकर्षक बनते. लिंगाच्या वर ठेवलेल्या सोन्याच्या जडवलेल्या तांब्याच्या भांड्यातून थंड पाण्याने सतत अभिषेक केला जातो. या संपूर्ण सुधीला ‘ध्यानलिंगम’ असे नाव देण्यात आले आहे.

प्राचीन भारतीय स्थापत्यकलेला वैज्ञानिक आधार देऊन ध्यानलिंग बांधण्यात आले आहे. त्याचा आकार, रंग समन्वय, परिसर इत्यादी ऊर्जा

साठवतात आणि प्रकाशाच्या सतत किरणांप्रमाणे मानवाच्या शरीरावर आणि मानवर प्रभाव पाडत राहतात. म्हणूनच या ठिकाणी कोणतीही विशिष्ट कल्पना, प्रार्थना किंवा उपासनेची पद्धत स्वीकारण्यात आलेली नाही. कोणताही धार्मिक व्यक्ती येथे येऊन ध्यानलिंगात साठवलेली ऊर्जा प्राप्त करू शकतो. फक्त गुरू-शिष्याची भावना आवश्यक आहे. ध्यानलिंगाची स्थापना मनातील गुरूस्थानी करणे आणि डोळे मिचकावून न पाहता काही क्षण त्याकडे पाहणे आणि नंतर डोळे मिचकावून नियुक्त केलेल्या ठिकाणी बसणे पुरेसे आहे. या मंदिरात आणखी एक आश्चर्यकारक वैशिष्ट्य आहे – येथे प्रार्थना, आरती किंवा विधी नाही. दररोज दुपारी ११.५० ते १२.१० आणि सायंकाळी ५.५० ते ६.०० पर्यंत २० मिनिटे मानवाच्या भाषेचे, म्हणजेच ध्वनीचे पठण होते, ज्याला ‘नाद आराधना’ म्हणतात. पाण्याच्या लाटा आणि इतर वाद्यांमधून सुमधुर आवाज निर्माण होतो. ब्रह्मचारी आणि ब्रह्मचारिणी यांनी गायलेला मधुर आलाप प्रेक्षकांना स्वर्गीय आनंदाची अनुभूती देतो. या ‘नाद आराधना’ दरम्यान पर्यटकांनी उपस्थित राहावे आणि त्यांच्या हृदयातील नाद ब्रह्माला समजून घ्यावे. मंदिर परिसर सकाळी ६ ते रात्री ८ वाजेपर्यंत पर्यटकांसाठी खुला असतो.

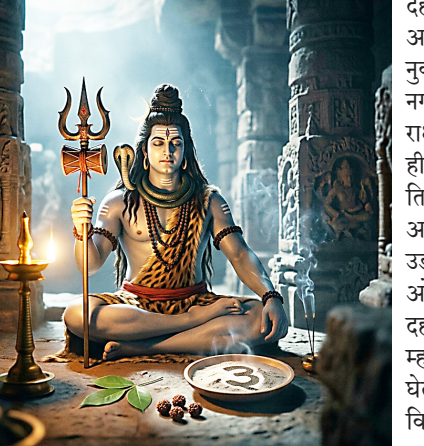
भगवान शिवजींना ३ अंक का आवडतो ? प्रसिद्ध शिव मंदिरे कोणती ?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

क्रमांक ३ हा शुभ अंक मानला जात नाही. परंतु जर तो भगवान शिवजींशी संबंधित असेल तर हा क्रमांक ३ त्यांना आणि त्याच्या भक्तांना अनेक मार्गांनी जोडतो. हे ३ क्रमांक भगवान शिव यांच्या प्रत्येक पैलूशी अशा प्रकारे जोडलेले आहेत की ही संख्या सामान्य संख्येऐवजी आध्यात्मिक संख्या बनली आहे. जर आपण नीट पाहिले तर भगवान शिव यांना तीन कड्या आहेत, त्रिशूळात तीन कड्या आणि तीन डोळे आहेत. त्यांना त्रिकालदर्शी आणि त्रिदेव म्हणतात आणि त्यांना अर्पण केलेल्या बेलपत्रातही तीन पाने असतात. तीनच्या संख्येत या गोष्टींच्या उपस्थितीचे भक्तांसाठी अनेक आध्यात्मिक अर्थ आहेत, जे खालीलप्रमाणे आहेत-

त्रिपुंड : भगवान शिव यांच्या कपाळावर तिलकाच्या तीन रेषा आहेत. ज्यांना ‘त्रिपुंड’ देखील म्हणतात. हे तीन गुण दर्शवितात- आत्मशिक्षण, आत्मप्रचार आणि आत्मबोध.

त्रिशूल : भगवान शिव यांच्या त्रिशूळाचे तीन भाग आहेत. ज त्यांच्या शक्ती आणि

पराक्रमाचे प्रतीक आहे. त्रिशूलमध्ये आकाश, पृथ्वी आणि पाताळ यांचा समावेश होतो. त्रिशूल तामसिक गुण, राजसिक गुण आणि सात्त्विक गुण या तीन गुणांशी देखील संबंधित आहे.

त्रिनेत्र : भगवान शिव यांना तीन डोळे आहेत, जे त्यांचे ज्ञान, मन आणि आनंद दर्शवितात.

भगवान शिवजींशी संबंधित ३ संख्यांचे रहस्य

शिवपुराणातील त्रिपुरी दाह कथेत भगवान शिवजींशी संबंधित तीन अंकांचे रहस्य उलगडले आहे. या आख्यायिकेनुसार तीन राक्षसांनी तीन उडणारी शहरे निर्माण केली आणि या शहरांना त्रिपुरा असे नाव दिले. ही तीन शहरे

वेगवेगळ्या दिशेने उडत राहिली. असुर दहशत निर्माण करून शहरांमध्ये जात असत. त्यामुळे कोणीही त्यांचे काहीही नुकसान करू शकत नव्हते. या तीन नगरांचा नाश केल्याशिवाय या तीन राक्षसांचा नाश होऊ शकत नव्हता. परंतु ही शहरे नष्ट करण्यात अडचण आली. तिघांनाही एकाच बाणाने मारता आले असते, पण तिघेही वेगवेगळ्या दिशेने उडत राहिले. त्यामुळे त्यांना एका ओळीत ठेवणे अशक्य होते. दैत्यांच्या दहशतीने देवांनाही खूप त्रास झाला. म्हणून त्यांनी भगवान शिवजींचा आश्रय घेतला. तेव्हा भगवान शिवजींनी त्यांची विनंती ऐकून पृथ्वीला रथ बनविले आणि सूर्य आणि चंद्र त्या रथाची चाके वातावरण या मंदिराला अत्यंत कालसर्प आदिशाची तार चढवली. भगवान विष्णू धनुष्याचे बाण झाले. ते या शहरांचा बराच वेळ पाठलाग करत राहिले. जेणेकरून त्यांना एक सरळ रेषेत पाहून त्यांचा नाश करता येईल. मग एके दिवशी तो क्षण आला, जेव्हा तिन्ही शहरे एका सरळ रेषेत आली आणि भगवान शिवजींनी बाण मारला. भगवान शिवजींच्या बाणांनी तिन्ही शहरे जळून खाक झाली. भगवान शिवजींनी या तीन नगरांची भस्म आपल्या शरीरावर लावली. म्हणूनच शिवजींना त्रिपुरारी असेही म्हटले जाते आणि तेव्हापासून भगवान शिवजींच्या उपासनेत तिघांचे विशेष महत्त्व असल्याचे मानले जाते.

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

हिंदू धर्मात भगवान शिव यांना खूप महत्त्व आहे. भारतात अनेक प्रसिद्ध शिव मंदिरे आहेत. परंतु काही मंदिरांची त्यांच्या विषय वैशिष्ट्यांमुळे एक वेगळी ओळख आहे. आपण अशाच काही शिव मंदिरांबद्दल जाणून घेऊ.

तुंगनाथ मंदिर : उत्तराखंडमधील गढवाल हिमालयात १२,००० फुटांपेक्षा जास्त उंचीवर वसलेले तुंगनाथ मंदिर हे जगातील सर्वात उंच शिव मंदिर मानले जाते. तेथे पोहोचण्यासाठी चोपरा येथून ट्रॅक करावा लागतो. सभोवतालचे बर्फाच्छादित पर्वत आणि शांत वातावरण या मंदिराला अत्यंत विशेष बनवते. येथील शांत वातावरण भक्तांना गहन शांतीची भावना प्रदान करते.

भोजेश्वर मंदिर : मध्य प्रदेशातील भोजेश्वर मंदिर हे त्याच्या विशाल शिवलिंगासाठी ओळखले जाते. ११ व्या शतकात राजा भोजने याच्या बांधकामाची सुरुवात केली. परंतु हे मंदिर कधीही पूर्ण झाले नाही.

जागेश्वर धाम : उत्तराखंडच्या पाइन वृक्षांच्या जंगलांमध्ये वसलेला जागेश्वर धाम हा १००

हून अधिक प्राचीन मंदिरांचा समूह आहे. येथील शांत वातावरण भक्तांना ध्यानधारणा आणि आध्यात्मिक अनुभव देते.

पाताल भुवनेश्वर : उत्तराखंडमध्ये स्थित पाताल भुवनेश्वर हे देखील एक गुहा मंदिर आहे. येथील भूमिगत चुनखडीच्या गुहांमध्ये देवतांशी संबंधित नैसर्गिक रचना आहेत. येथे पोहोचण्यासाठी अरुंद मार्गांमधून मार्ग काढावा लागतो. गुहेच्या आत एक विशेष शिवलिंग आहे, जे स्थानिकांच्या मते दरवर्षी थोडे-थोडे वाढते. असेही म्हटले जाते, की ज्या दिवशी हे शिवलिंग गुहेच्या छताला स्पर्श करेल त्या दिवशी जगाचा अंत होईल.

मातंगेश्वर मंदिर : खजुराहो येथील मातंगेश्वर मंदिर देखील खूप प्राचीन आहे. येथे सुमारे ८ फूट उंच शिवलिंग आहे. ज्याची उंची दरवर्षी वाढते, असे मानले जाते.

भूतेश्वर महादेव : छत्तीसगडच्या जंगलात वसलेले भूतेश्वर महादेव हे एक विशाल, नैसर्गिकरित्या तयार झालेले शिवलिंग मानले जाते. या सर्व मंदिरांना त्यांच्या अद्वितीय वैशिष्ट्यांमुळे आणि खोल धार्मिक महत्त्वामुळे विशेष महत्त्व आहे.

(वरील माहिती विविध धर्मग्रंथांतून संकलीत केली आहे.)